1848. N°. 35.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG, 22 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 *Centen afgegeven.*

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 21 Maart.

De *Staats-Courant* van heden bevat onder het binnenlandsch nieuws het volgende:

De Ministers hebben op nieuw bij den Koning aangedrongen, om ten spoedigste van de waarneming hunner betrekkingen definitief te worden ontheven. De bij Koninklijk besluit van den 17^{den} dezer benoemde Commissie hare taak nog niet hebbende kunnen ten einde brengen, zoo heeft Z. M. de Ministers bij herhaling genoodigd om hunne functiën te blijven waarnemen, tot dat des Konings keuze zich zal hebben kunnen vestigen. De Ministers hebben verklaard dat zij zich, in het algemeen belang, die verdere waarneming zouden laten welgevallen, onder herhaling van hun verzoek om ontslag. — Zie omtrent den Minister van Justitie 's Konings besluit onder 's Gravenhage.

— Het berigt dat de Heer M^r. J. de Wal, onlangs benoemd tot Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, als zoodanig zijn ontslag zou hebben verzocht, is ongegrond.

— Het *Dagblad van 's Gravenhage* het treurig berigt van den dood van Prins Alexander mededeelende, voegt hierbij een levensberigt, waaruit wij het volgende ontleenen:

Geboren te 's Gravenhage den 2^{den} Augustus 1818, ontving de Prins, onder het toezigt van den Baron de Constant Rebecque, eene met zijn' rang en stand overeenstemmende opvoeding van den Kolonel Rigot de Beguins, en genoot voorts, in verschillende vakken van wetenschap het onderwijs der Heeren van der Spuy en Cavin; Hij bezocht daarna te gelijk met zijn' Broeder den Prins van Oranje, de Leydsche Hoogeschool, en hoorde daar de lessen der Hoogleeraren Tydeman, Cock en Peerlkamp. Hij nam, met onzen Koning deel aan den tiendaagschen veldtogt, en bereikte de waardigheid van Luitenant-Generaal, Inspecteur-Generaal der cavalerie.

Onder zijne bijzondere studien deed eene geneigdheid voor de penningkunde vooral de Vaderlandsche, zich kennen; met vrucht bezocht Hij verscheidene vreemde landen, en wenschte dan tot nut van zijn' geboortegrond aan te wenden het goede, dat Hij dáár had ontmoet; dit noopte Hem, onder anderen, pogingen aan te wenden tot verbetering van het paardenras in ons Vaderland. Hij was degeen die de Valkenjagt hier te lande weder deed herleven, aan wier hernieuwde invoering men mede de uitgave verschuldigd is van het fraai en prachtig boekwerk: *Traité de la Fauconnerie*, hetgeen de kundige schrijvers D^r. Schlegel en de Heer Verster van Wulverhorst voornemens waren, bij de voltooijing, aan den Prins op te dragen.

— Met 1 April zal er gelegenheid zijn tot dagelijksche briefwisseling met Bremen en Hamburg en verder gelegene plaatsen, en de loop der posten in deze rigting en naar een groot gedeelte van Hanover, aanmerkelijk worden bespoedigd.

's GRAVENHAGE, 21 Maart.

Z. M. heeft aan de Minister van Justitie, Jh^r. M^r. M. W. de Jonge van Campens Nieuwland, op zijn verzoek eervol ontslagen en de tijdelijke waarneming zijner betrekking opgedragen aan M^r. D. Donker Curtius, die reeds zijne betrekking heeft aanvaard.

— Z. M. heeft voorts de volgende besluiten genomen:

1°. Onze Gouverneur-Generaal over Nederl. Indië wordt gemagtigd om in de entrepôts van Java toe te laten het opslaan van vuurwapenen en buskruid.

Onze Gouv.-Gener. voornoemd wordt gemagtigd, om met handhaving van de bestaande bepalingen tegen het invoeren, verkoopen en bezitten van vuurwapenen en buskruid op Java, Madura, Banka en de Molukkos, het invoeren en verkoopen van die voorwerpen in de overige havens van Nederl. Indië toe te staan.

2°. Onze Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië wordt gemagtigd, om, met wijziging in zoover van de bestaande tariven van inkomende en uitgaande regten op Java en Madura, vast te stellen:

I. dat Java-thee onder Nederlandsche vlag naar Nederland zal kunnen worden uitgevoerd, vrij van uitgaande regten, blijvende het regt onder vreemde vlag bepaald op 4 pCt.

II. dat het theelood, of lood geplet voor de inpakking van thee, bij den invoer op Java onder Nederlandsche vlag, zal zijn vrijgesteld van inkomende regten, mits voorzien van een certificaat van Nederlandsche bewerking, terwijl hetzelve onder andere omstandigheden ingevoerd, zal onderworpen zijn aan een inkomend regt van 6 pCt.

— Naar men verneemt zijn dezer dagen benoemd: tot President van het Prov. Hof in Utrecht, Jh^r. M^r. J. C. Martens van Sevenhoven, thans Vice-President bij dat Hof; tot Vice-President van dat Hof; M^r. F. A. A. C. Baron van Lynden tot Sandenburg, oudste Raadsheer van dat Hof; tot Procureur-Generaal bij het Hof in Limburg, M^r. W. W. E. Cazius, thans Procureur-Generaal bij het Prov. Hof in Utrecht; en tot Procureur-Generaal bij het Hof in Utrecht, M^r. B. C. J. Visscher, thans Advokaat-Generaal bij het Hof in Utrecht.

— De Staats-Commissie, die bij Koninklijk besluit van Vrijdag ll. benoemd is, zet dagelijks hare werkzaamheden voort.

— De gewone audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag aanstaande, den 24sten dezer, geen plaats hebben.

— In de Zitting van de Tweede Kamer van gisteren is ingekomen een Koninklijke boodschap, houdende kennisgeving van het overlijden van Z. K. H. Willem Alexander Frederik Konstantijn Nicolaas Michaël, Prins der Nederlanden. De Vergadering heeft besloten om daarop bij een adres van rouwbeklag te antwoorden, tot het opstellen waarvan eene commissie door de afdeelingen benoemd zal worden. Door de Commissie van Rapporteurs is het algemeen verslag uitgebragt omtrent het wets-ontwerp tot het verleenen eener dispensatie aan de Aken-Maastrichtsche Spoorweg-Maatschappij, en is de beraadslaging over dat wets-ontwerp vastgesteld op morgen ochtend ten 11 ure.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NAPELS.

7 Maart.

De aangelegenheden van Sicilië zijn nu geregeld en de Koning heeft aan al de wenschen der Sicilianen toegegeven. Er is thans bepaald: dat er een afzonderlijk Minister voor de zaken van Sicilië zal wezen, die te Napels zijn verblijf zal houden, wanneer de Koning niet in Sicilië resideert; dat een in twee Kamers verdeeld Parlement op den 23sten Maart te Palermo zal bijeenkomen, ten einde de constitutie van 1812 te wijzigen, en zich overigens met het Parlement van Napels te verstaan over al wat de inwendige belangen van het thans vereenigde Koningrijk betreft; dat Sicilië een eigen stedehouder zal hebben, door den Koning te benoemen uit de Prinsen van den bloede of uit de aanzienlijke Sicilianen, aan wie drie Ministers zullen worden toegevoegd voor de departementen van justitie en eeredienst, binnenlandsche zaken, en finantiën, en die dadelijk in functie zal treden en het Parlement te Palermo in naam des Konings openen. De Vice-Admiraal Don Ruggiero Settimo, Prins van Sitalia, is tot Stedehouder benoemd.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 13 Maart.

De berigten van daar zijn verbazend.

Eene geweldige omkeering heeft de aloude Keizerstad geschokt.

Het gebouw, aan welks instandhouding en bevestiging Vorst Metternich de kracht zijner jeugd, de volharding van zijnen rijperen leeftijd, de ingenomenheid van zijnen ouderdom had gewijd, dat gebouw waaraan hij een halve eeuw met onverdroten ijver, fijne scherpzinnigheid en voorzigtig beleid had gearbeid; waarbij zijne vrienden, de Jesuiten, die onvermoeide, verblinde tegenstrevers van al wat naar vooruitgang zweemt, hem zoo trouw hadden bijgestaan, dat gebouw is ingestort.

In blinde voorliefde voor zijn werk, zich vergeefs de bouwvalligheid van zijne stichting schijnende te ontveinzen, verdubbelde hij zijnen ijver tot uitwendig behoud, terwijl de grondslagen al meer en meer ondermijnd werden; en op het oogenblik dat hij den waggelenden toestand der verre verwijderde vleugels van het wijduitgestrekte gevaarte met alle magt zoekt te schragen, giert op eens de hevige storm uit het westen, met onweerstaanbaar geweld op het nog schijnbaar stevig hoofdgebouw aan, waar hij zich zoo veilig waande; en begraaft hem bijna, — zeer weinig verschilde het — onder de puinhoopen.

Omtrent de bijzonderheden dezer merkwaardige gebeurtenis, melden de Duitsche dagbladen het volgende:

Een adres met duizende onderteekeningen, waarin de wenschen van het meest bezadigde en Vaderlandslievende gedeelte der bevolking van Weenen

werden te kennen gegeven, werd reeds den 11den aan het collegie der Stedelijke Afgevaardigden overhandigd; den 12den hadden de studenten mede eene memorie ontworpen, waarin zij hunne wenschen, nagenoeg overeenkomende met die der burgerij, te kennen gaven. Het gelukte aan de Akademische autoriteiten de opgewonden jeugd tot bedaren te brengen, terwijl eene deputatie uit haar zich aanbood, de ontworpen petitie aan Z. M. te overhandigen, hetgeen nog des avonds geschiedde. In den morgen van den 13den trokken de studenten naar het gebouw der Stenden, waar eene deputatie uit hun midden voor de verzamelde Stenden ontboden werd, ten einde aan deze hare wenschen mede te deelen. Middelerwijl vormden zich overal talrijke zamenscholingen, onder welke sommige redenaars optraden, die tot eene vaste en innige trouw aan het Keizerlijke Huis aanmaanden, doch te gelijk de gevorderde veranderingen in het bestuur aanduidden. Ten einde de volksmenigte te bedaren, begaven de Stenden zich naar Z. M. Intusschen liet zich de menigte, die voor het huis der Stenden verzameld was, door een misverstand verleiden tot het openbreken van eenige deuren en het verbrijzelen der meubelen in sommige kamers. Middelerwijl waren door de Regering ernstige militaire maatregelen genomen, de poorten voor rijtuigen gesloten, op de bastions en andere plaatsen geschut geplaatst, en eenige pleinen en straten met troepen afgezet. De volksmenigte bij het gebouw der Stenden, gedroeg zich eerst rustig, doch later kwam het op sommige punten tot eene botsing, die aan verscheidene menschen het leven kostte. De troepen hebben echter in het algemeen van hunne wapens slechts daar gebruik gemaakt, waar zij door geweldinadigheden werden uitgedaagd. Te 5 ure was de Akademie anderwerf met studenten opgevuld en men zond ten tweeden male eene deputatie, met den Rector-Magnificus aan het Hoofd, naar het Hof, ten einde van den gevaarlijken toestand der hoofdstad kennis te geven en verder bloedvergieten te voorkomen. Eindelijk werd tegen den avond overal eene bekendmaking van de Regering uitgedeeld en verspreidde zich het berigt, dat Prins Metternich zijn post had neêrgelegd.

Des avonds was de stad schitterend verlicht. De nacht ging tamelijk rustig voorbij. Talrijke patrouilles der burgergarde, versterkt door afdeelingen gewapende studenten, trokken door de straten en werden overal met het wuiven van zakdoeken en een eindeloos gejuich begroet. In de voorsteden en buiten de liniën moeten echter buitensporigheden gepleegd zijn.

Den 14den werd de wapening der studerende jeugd en der burgers verder tot stand gebragt, ten einde der orde te herstellen. De wenschen der bevolking waren: afschaffing van de censuur, regeling van de gemeentebesturen, openbaarheid in de regtspleging en het bestuur, eene nationale garde, vertegenwoordiging van den burger- en boerenstand in de vergadering der Stenden, bijeenroeping van Stenden uit alle provinciën met uitzondering van Hongarije en aangrenzende landen.

— Tijdingen van den 15den dezer verkondigen de opheffing der censuur en oprigting eener nationale garde, die dan ook sedert gisteren bestaat, met Graaf Hoyos-Sprinzenstein aan het hoofd.

Het wantrouwen duurt voort. Door geheel Weenen heerscht eene doffe stemming; alle winkels zijn gesloten en wat men op straat ziet, is gewapend. De Keizer vertoonde zich heden in het openbaar in zijn rijtuig en riep het volk toe dat alles was toegestaan; hij werd overal met vivats begroet.

Metternichs buitenplaats aan den Renneweg is dezen nacht geheel verwoest. Men zegt dat vijf nieuwe regimenten in aantogt zijn; de vorige bezetting van Weenen houdt de stad omsingeld en het is zeer mogelijk, dat wij dezen avond kartetschen zullen hooren.

Andere berigten zeggen dat alles gewapend is en men voortdurend wapens uit de tuighuizen bekomt. De Aartshertog Steven komt zoo even uit Presburg; men wil hem daar tot Koning hebben, en eischt voorts opheffing der Hongaarsche hofkanselarij te Weenen, zelfstandige, verantwoordelijke Ministers in dat land, enz.

De Aartshertog Albrecht heeft op het volk laten schieten en moest als Commandant van Weenen zijne demissie nemen. Na hem kwam Prins Windischgrätz, een zeer impopulair man, die ook dienzelfden dag moest aftreden. Thans is Prins Lichtenstein Commandant van Weenen, hetgeen de algemeene goedkeuring wegdraagt.

Bij de liniën zijn de meest beklagenswaardige buitensporigheden gepleegd. Fabrieken werden verwoest, de voorraad verbrand; roof en moord paarden zich met poging tot brandstichting. Op dit oogenblik zegt men, dat Mödlin in brand staat. Jagers en gewapende studenten trekken naar buiten.

Het paleis van Prins Metternich in de stad is niet beschadigd, doch het volk heeft daarvoor eene galg opgerigt en er eene figuur aan gehangen, die den Prins moet verbeelden. Dit tooneel duurt reeds den ganschen dag en de Regering waagt het niet, de galg met de figuur te verwijderen. Waar de Prins gebleven was, wist niemand. Later liep het gerucht dat hij naar den Rijn en zijne Gemalin naar Silezië geweken waren.

— De militairen zijn den 14den de stad uitgetrokken en de nationale garde bezet de wachtposten; haar vaandel voert ten opschrift: *orde en veiligheid*.

Men spreekt er van dat de Aartshertog Lodewijk zijn staatsambt wil nederleggen.

De gewapende burgermagt telt alreeds 40,000 man, de burg is voor de helft door haar bezet.

PRUISSEN.

BERLIJN, 15 Maart.

De onlusten hebben heden avond een ernstiger karakter aangenomen en de verbittering tegen de militairen heeft zich op eene wijze lucht gegeven, die de treurigste gevolgen heeft gehad. Men had tegen den avond in sommige straten barricaden opgeworpen, de arbeiders waren gedeeltelijk gewapend verschenen en op verschillende punten had men de straatsteenen opgebroken. Men had, in weerwil van de gedane verzekeringen, weder militaire magt ontwikkeld. Zoodra deze verscheen, begonnen de onlusten op nieuw, in verhoogde mate. In de Broederstraat en de Breedstraat werden barricaden opgerigt, die, nadat de ruiterij door eene hagelbui van steenen herhaalde malen was teruggedreven, eerst door het volk verlaten werden, toen de infanterie vuur gegeven had. Op een ander punt haalde het volk de bruggen op en de troepen vuurden over het water. De wanorde duurde van 7 tot 11 ure des avonds. Verscheiden personen hebben het leven verloren, hun getal is niet te bepalen. Het volk is vooral op de militairen verbitterd; eene staatkundige strekking heeft de muiterij nog niet. Hoe langer men echter met de organisatie der burgergarde draalt, des te meer zal de beweging een staatkundig karakter krijgen. Allernadeeligst werkt het gerucht van eene revolutie te Weenen, hetgeen algemeen verspreid is.

— De verdere berigten melden dat de onrustige tooneelen van den 14den en 15den zich den 16den in de hoofdstad herhaald hebben, en dat de nieuw opgerigte burgerwacht en de gewapende magt met veel moeite en niet zonder bloedvergieten er telkens in geslaagd zijn om de orde te herstellen. Een telegraphisch berigt van den Minister van Binnenl. Zaken aan den Regerings-President von Raumer te Keulen, den 17den Maart ten 5 ure na den middag uit Berlijn afgezonden, houdt in dat het sedert den vorigen avond rustig was en dat geene teekenen van eene hernieuwing der onlusten zich opdeden.

— In de *Amsterdamsche Courant* leest men:

Reizigers, welke Zaturdag avond (18 Maart) ten 10½ ure Berlijn verlaten hebben, berigten dat de onlusten in die stad met nieuwe hevigheid zijn uitgebarsten.

Zie hier het kort bestek hunner mededeelingen: wij geven deze zoo als ze ons verhaald zijn, zonder, natuurlijk, voor de volle juistheid er van te kunnen instaan.

Zaturdag morgen werd in de stad bekend gemaakt dat de Koning alles bewilligd had: constitutie, burgerwacht en vrijheid van drukpers; ten 3 ure, zeide men, zou Z. M. zich op het balkon vertoonen. Eene groote menigte volks had zich op het plein voor het paleis verzameld om den Koning een *vivat* te brengen.

Ongelukkiger wijze, — hoe, weet men niet — viel er een schot. Dadelijk daarop werd door den wachtpost vuur gegeven op de volksmenigte. En van dit oogenblik ontstond er een vreeselijke strijd tusschen burgers en militairen. De studenten en gegoede ingezetenen, die zich tot heden niet in de volksbewegingen gemengd hadden, namen deel aan het gevecht. Alle omnibussen en droschken werden tot barricades gebruikt, zoodat de reizigers zich te voet naar het spoorweg-station moesten begeven. Uit de boven-verdiepingen der huizen werd op de soldaten gevuurd, die met peletons-vuur antwoordden. De artillerie joeg hare kartetschen door de straten.

Toen de reizigers ten 11 ure des avonds Potsdam verlieten, zagen zij nog, dat op verscheidene plaatsen in Berlijn brand was uitgebarsten. Duidelijk herkende men dat de Charlottenburger exercitie-kazerne, ten N. O. der stad, in vlammen stond.

— Te Koningsberg, Erfurt, Maagdenburg en in den omtrek van Solingen hebben groote ongeregeldheden plaats gehad. Te Koningsberg zijn bij den President van Policie de glazen ingeslagen, en heeft de militaire magt de menigte met sabelhouwen uiteengedreven; onderscheiden burgers zijn gekwetst.

In Erfurt is het den 13den tot een gevecht tusschen het volk en de soldaten gekomen, welke laatsten onderscheiden keeren op het volk hebben losgebrand, waardoor onderscheidenen gesneuveld zijn. Het volk wierp met steenen en alles wat het voor de hand kwam. Het oproer is niet gestild; den geheelen nacht werden buitensporigheden gepleegd en men was met reden bevreesd voor den volgenden dag, daar de boeren het volk waren komen versterken.

Te Maagdenburg is het in den nacht van den 15den ook tot een gevecht gekomen, nadat het volk in het huis van eenen geestelijke en van den Directeur van Policie de glazen had ingeworpen. De burgerwacht heeft echter daar de orde kunnen herstellen.

Den 15den trok een aantal fabriekarbeiders uit Solingen, naar Höhscheid om aldaar de kleine gieterij van den Heer Gustaaf Becher te vernielen, en begaf zich vervolgens, nadat zij dit volbragt had, weder door de stad terugkomende, naar de fabriek van den Heer Carl Wagner. Nadat ook dit gebouw vernield en zelfs een ander zwaar beschadigd en de zich daarin bevindende stoommachine verbrijzeld was geworden, trok de hoop af naar Bungthal, waar ook een fabriek gedeeltelijk vernield en de reeds afgewerkte en onafgewerkte goederen stuk geslagen en in het water geworpen werden.

— Uit Breslau wordt gemeld, dat Metternich en de Oostenrijksche Aarts-Hertog Lodewijk aldaar met een buitengewone post waren komen doorrijden.

BEIJEREN.

NEURENBERG, 14 Maart.

De berigten uit het Boven-Frankenland werden al gedurig schrikbarender; alle banden van orde zijn er losgereten. Te Lichtenfels zijn in den nacht van den 12den op den 13den geweldige buitensporigheden bedreven. Onderscheidene edellieden zijn er verregaand mishandeld. In Kronach hebben de marktventers hunne goederen bijeen moeten pakken en de vlugt nemen. Reizigers uit die streken zeggen zware branden gezien te hebben.

— Ook in het Nassausche houden de boeren vreeselijk huis, halen hout en schieten wild waar het hun lust, zetten hunne schouten naar goeddun-

ken af, schrijven hunne ambtmannen de wet voor, en vinden aanmoediging tot deze handelingen in eenige te Wiesbaden en elders uitkomende dagbladen, terwijl betergezinden vergeefsche pogingen aanwenden, om hun de punten te verklaren welke de Hertog heeft toegestaan.

HANOVER.

17 Maart.

Heden is door duizende burgers eene deputatie naar het paleis begeleid, welke een adres aan den Koning moest overhandingen, waarin dringend om hervormingen gevraagd werd. De Koning liet de deputatie aanzeggen, dat hij ziek was; doch toen ging een woest geschreeuw van de menigte uit: *antwoord op onze eischen!* De Kabinetsraad von Münchhausen verscheen toen na verloop van een half uur en bragt een antwoord, dat eerst de burgers te vreden stelde, doch bij het nader inzien daarvan mishaagde. De rust echter is tot hiertoe niet gestoord.

HAMBURG.

16 Maart.

De ongeregeldheden in de voorstad St. Pauli duren nog voort. Het aantal der gekwetsten is zeer aanzienlijk. Men is voornemens de bevelvoerende officieren, uithoofde hunner handelingen, in staat van beschuldiging te stellen. Iederen avond doorkruissen sterke patrouilles de stad. Dewijl de dienst thans voor de burgerwacht zeer moeijelijk is, heeft de senaat die leden van de burgerwacht weder opgeroepen, die hunnen dienstlijd volbragt hadden; maar, naar men zegt, heeft geen hunner aan deze oproeping voldaan. Ook gebruikt men de nachtwachts als policie-agenten, daar deze laatste zich ter naauwernood op straat durven vertoonen.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Maart.

Heden morgen is H. M. bevallen van eene Dochter, welke zich met de moeder welvarend bevindt.

— Gedurende deze week is onder anderen 4838 oncen gemunt goud naar Rotterdam en 380 oncen naar Amsterdam gezonden.

— De *Globe* spreekt het door eenige dagbladen gegeven berigt tegen, als zou de Hertog van Montpensier op bevel der Regering Engeland verlaten hebben.

— De overheid te Dublin ontwikkelt eene ontzagwekkende magt; er zijn over de 10,000 man zoo ruiterij als voetvolk en artillerie aanwezig.

— Het Chinesche schip Key-ing is van Boston den 15den dezer met avarij te Jersey binnengeloopen en zal door een stoomboot deze stad worden gesleept.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Maart.

Het voorloopig Bewind heeft het volgend besluit genomen:

Overwegende dat het noodzakelijk is, dat de industriëlen hunne werklieden blijven bezig houden, wordt er eene som van 60 millioen ter beschikking gesteld van den Minister van Financiën, ten einde de verlamming in de financiële zaken, zooveel mogelijk te doen verdwijnen.

— Het voorloopig bewind heeft de opheffing gelast van het bestuur over de hospitalen en verplegings-gestichten door mannen buiten het vak. In de plaats der afgetreden leeken, zijn door het provisioneel bewind benoemd Dr. Thierry, als Directeur-Genéral des hôpitaux et hospices, en de Doctoren Dumont en Woillemier ter organisatie der openbare ondersteuning.

— Het voorloopig bewind heeft de keurcompagniën (de grenadiers en voltigeurs) der nationale garde willen ontbinden, en de leden daarvan onder de overige verdeelen. De nationale garden hebben hiertegen geprotesteerd, wel niet tegen den maatregel op zich zelven, maar tegen het tijdstip, waarop die genomen is. Zij hebben aangevoerd, dat men door hen, op het oogenblik der verkiezingen, onder andere compagniën te willen verstrooijen, hun in de daad alle middel ontnam, om met kennis van zaken te stemmen.

Er hebben zich uit de 14 legioenen van Parijs en den omtrek compagniën naar het stadhuis begeven. De menigte, die op het plein voor dat gebouw was zaamgeschoold, heeft zich als een muur aan de nationale garden, die ongewapend waren, tegenovergesteld, roepende: *Leve Ledru-Rollin! Weg met de Aristocraten!* De nationale garden zijn heen gegaan.

Aan eene deputatie uit het 10de legioen is verzekerd, dat de oude cadres gehandhaafd zullen worden.

Op het stadhuis is een heftig tooneel voorgevallen. De meerderheid der leden van het voorloopig bewind, heeft den Heer Ledru-Rollin gesommeerd zijn afscheid te nemen. Deze, ondersteund door Louis Blanc en Albert, heeft geweigerd en gedreigd, dat hij, ingeval men hem afzette, beroep zou doen op het volk.

Daar de Heer Ledru-Rollin Minister van Binnenlandsche zaken is, onder bestuur van welk ministerie de nationale garde zich geplaatst bevindt, was de maatregel tot verstrooijing der keur-compagniën van hem uitgegaan en waarschijnlijk juist met het dogmerk genomen, om datgeen te bewerken, waarvoor de nationale garden gevreesd hebben.

— Het voorloopig bewind heeft ter gelegenheid der algemeene aanstaande verkiezingen, een manifest aan het volk gerigt, waarin aan hetzelve grooten lof toegezwaaid en gezegd, dat het voorloopig bewind niet die regeringen wil navolgen, welke zich het regt aanmatigden, dat het volk toekwam, die de kiezers en de gewetens der inwoners tegen eenen schandelijken prijs omkochten. Verder zegt men, dat de bedoeling van dat bewind veiligheid, vrijheid, eerbied voor het geweten van alle kiezers is. De vrede wordt mogelijk verklaard en dat de nieuwe denkbeelden in Europa zich eenen weg kunnen banen, zonder dat iets anders verstoord worde, dan de vooroordeelen, welke men tegen de Republiek had opgevat; nadat men daarin nog zegt, dat de vijanden van de Republiek in hun eigen belang en uit voorzigtigheid de vreedzame grondslagen der volksconstitutie niet zullen storen. Verder spoort men het volk aan, om nog eenige dagen geduld te hebben, tot dat de nationale vergadering bijeen zal zijn en zegt vervolgens, dat dan alles gered zal wezen. Deze circulaire, denkelijk door Lamartine opgesteld, heeft in het algemeen een gunstigen indruk te weeg gebragt. Hoe wel het volk daarin zeer bewierookt wordt, zoo is zij evenwel in haar geheel zeer geschikt, om het wantrouwen, door eenige vroegere daden van het nieuwe bestuur opgewekt, te doen verdwijnen.

— De Minister van Oorlog heeft eene instructie aan de opperhoofden van legerkorpsen gezonden, betrattende de maatregelen om de stemmen der soldaten voor de aanstaande verkiezingen te ontvangen.

— Gisteren werden de Heeren Lamartine en Crémieux, toen zij van eene zitting van het stadhuis te voet terugkwamen, door de menigte herkend, welke luide de kreten van: *Leve Lamartine! Leve Crémieux! Leve het voorloopig bewind! Leven de mannen van orde!* aanhief. Een aantal jonge lieden en arbeiders bragten hen, onder het uiten dier kreten, tot aan hunne woning.

— Gisteren heeft, met betrekking tot den toestand van het oogenblik, de Heer Lamartine aan den Republikeinschen club gezegd: dat het voorloopig bewind niemand gemagtigd heeft om in haren naam tot de natie te spreken, en vooral niet eene taal te houden, waarbij men zich boven de wetten stelt. Binnen kort zou het voorloopig bewind het woord opvatten; wat in de bewoording der circulaire, ofschoon zeker niet door de bedoeling, de vrijheid en het geweten des lands heeft kunnen ontrusten, zal opgehelderd, uitgelegd en verbeterd worden door de stem der geheele Regering en die van den Heer Ledru-Rollin zelven.

De Minister van Justitie, de Heer Cremieux, heeft in *den Moniteur* een artikel doen plaatsen, waarbij in zijnen naam en in dien van den Heer Ledru-Rollin, opheldering gegeven wordt omtrent de regten, die aan de departementale commissarissen toegekend waren. Zie hier wat dit artikel zegt:

De Heeren Ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken hebben beslist, dat voortaan geene schorsing tegen de gevestigde magistratuur regtstreeks door de Regerings-Commissarissarissen uitgesproken zou worden. Zoo aan een' der Heeren Commissarissen mogt voorkomen dat de gebiedendste noodzakelijkheid der publieke orde zulk eene schorsing vorderde, zal hij zich aan den Minister van Binnenlandsche Zaken wenden, en deze aan den Minister van Justitie als belast om de zaak te beslissen. Voor het overige hebben de Commissarissen geenszins de magt van afzetting ontvangen.

Men wacht eene rectificatie, in denzelfden geest, van den kant des Ministers van Oorlog.

— De hoofdmaatregelen door het voorloopig Bewind genomen, ten einde het crediet op te heffen, bestaan in drie besluiten, welke de Heer Garnier-Pagès, Minister van Financiën, aan de goedkeuring zijner ambgenooten onderworpen heeft: 1°. 45 opcenten op de 4 directe belastingen; 2°. eene conversie der schatkist-biljetten, hetzij in titels van 5 pCt. à pari van de nationale leening, of in nieuwe bons, waarvan de vervaldag 6 maanden zou worden uitgesteld, met den waarborg van terugbetaling in specie; 3°. Eindelijk eene onmiddelijke aanwijzing van 60 millioen francs, ter vorming der disconto-kantoren, vastgesteld bij het besluit van 9 Maart jl.

— De Commissie voor de werklieden heeft aangekondigd dat zij aan het voorloopig Bewind zou voorleggen, het ontwerp van een besluit, strekkende óf tot het afschaffen van arbeid in kloosters en gevangenissen, met het, zoo noodig, verleenen van schadevergoeding, óf tot het eischen der voorwaarde, dat het werk in die inrigtingen niet goedkooper worde verkrijgbaar gesteld, dan dat in de vrije werkplaatsen.

— Het denkbeeld om van de kroon-domeinen, welke op eene waarde van 300 millioenen francs geschat worden, eene loterij te maken, wint veld. De Minister van Financiën heeft het plan daartoe ontvangen. Men zou 14 millioenen kansbiljetten, elk van 20 francs, uitgeven, en er zouden 25,885 prijzen te winnen zijn, van 1 millioen af tot 5,000 francs.

— Men had verteld dat de groote diamant van de Kroon, onder den naam van *den Regent* bekend, was verdwenen. Dit is niet zoo, alleen is in de Tuileriën een juweel-koffertje gestolen, dat een groote diamant voor een hoed ter waarde van ongeveer 250,000 francs, en een paar hangers van ongeveer 30,000 francs bevatte.

— Een eerste bezending van zilverwerk, aan Lodewijk Philips toebehoord hebbende, is naar de Munt gezonden, om gesmolten te worden.

— In de Munt is thans eene groote hoeveelheid zilverwerk opgestapeld, om er specie van te maken. Zoo ontdoen zich vele goudsmeden van voorwerpen, die zij denken niet meer te kunnen verkoopen.

— In den avond van den 16den vernam men, dat er eene manifestatie zou plaats hebben, om tegen de stappen te protesteren, dienzelfden dag door de nationale garde genomen. Heden hebben de werklieden zich naar de Champs Elysées begeven: de stoelen aldaar vernield en zich toen ten getale van 100,000 begeven naar het stadhuis, en een vaandel ontrold, waarop te lezen was: *uitstellen der verkiezingen*, dat echter spoedig verdween. Daarna trokken zij zonder verder gedruisch eenige wijken door, en gingen toen rustig uiteen.

— Gisteren avond doorkruisten talrijke benden volks de straten en dwon-

gen de inwoners om te illumineren. De aanleggers hebben zich heden zonder verdere ongeregeldheden in de voorsteden verspreid.

— De manifestatie van heden door het volk gedaan, als antwoord op die der nationale gardes was niet alleen met dit doel geschied. Er is namelijk tevens aan het voorloopig bewind een adres overhandigd, [waarin gevraagd werd: 1°. verwijdering der troepen; 2°. het verschuiven der verkiezingen van de nationale garde tot 5 April, 3°. het uitstel der verkiezingen voor de nationale vergadering tot 31 Mei. Het volk was bij deze gelegenheid vrij onrustig en eischte onmiddelijk antwoord op deze vragen, voor het uiteen ging. Het is den Heer de Lamartine echter gelukt, het volk daartoe te bewegen. Des avonds hebben de leden van het voorloopig bewind eene vergadering gehouden, waarin evenwel niets schijnt besloten te zijn.

Men verzekert, dat er onder de leden van het bewind eene toenadering heeft plaats gehad, zoodat zij thans weder volkomen vereenigd zouden zijn.

— De Abt Lacordaire heeft afgezien van zijn candidaatschap voor de aanstaande nationale vergadering.

— Morgen wordt het bureau van disconto geopend.

— De Kardinaal de Bonald, Aartsbisschop van Lyon, heeft aan de dagbladen van die stad eene circulaire gezonden, om te protesteren tegen het besluit van den Heer Arago, Commissaris van de Regering, dat de godsdienstige congregatien ontbindt, welke te Lyon zijn gevestigd, en niet door de wet zijn geautoriseerd.

— De Commissarissen in de Departementen hebben een bevel gegeven, dat de maatregel, waarbij alle geestelijke broederschappen gelast werden zich te ontbinden, voorloopig geschorst wordt.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, —

Gehad hebbende het verzoek van JOHANNES RIETBERGEN, *Tapper*, wonende alhier, strekkende tot bekoming van de vereischte vergunning om in de huizinge staande en gelegen op de Haarlemmerstraat Wijk VI N°. 465, eene *Smids-Vuring* te doen plaatsen.

Gelet op Z^r. M^s. besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken;

Brengen bij deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat tot het hooren der Eigenaars en Bewoners van de naastbij gelegene en belendende Panden, ten opzigte der Informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd op het Raadhuis dezer Stad, op Maandag den 27sten Maart aanstaande, des middags ten twaalf ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemeld verzoek op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan zij gehouden zullen worden, tegen die inwilliging van hetzelve zich niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DU RIEU.

Leyden, 20 *Maart* 1848. Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen mits deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat van den Heer Controleur der Directe Belastingen is ontvangen het Derde Aanvullings-Kohier voor de Belasting op de Patenten, dienst 1847 en 1848, hetwelk op den 14^den dezer maand is executoir verklaard, en op heden aan den Heer Ontvanger verzonden.

DU RIEU,

Leyden, 20 *Maart* 1848. Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

In de ingezondene dankzegging voor de bijdragen aan het Luthersche Weeshuis, zie ons nommer van 15 Maart, wordt de Christelijke liefde geroemd. Wij ontvingen tegen deze uitdrukking een protest, als wordende daardoor de Israëliten uitgesloten. De steller van dat berigt heeft er niet aan gedacht, de Israëliten te willen beleedigen, maar voor zoo ver hem bekend was toen dit berigt geplaatst werd, waren op de uitnoodiging aan alle weldenkenden, slechts bijdragen van Christenen ingekomen; daarna is een voorwerp van iemand uit de Israëlitische gemeente ingezonden, en zeker het zal een verblijdend teeken zijn, waarvan later dankbaar melding zal worden gemaakt, wanneer meerdere leden dier gemeente hunne belangstelling aan den dag leggen in de instandhouding van een Christelijk Weeshuis; een Christen toch zou dien naam onwaardig zijn, wanneer zijne hulp voor Israëlitische Weezen werd ingeroepen, en hij weigeren kon, hulp te verleenen.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, A. C. DU RIEU, geliefde Echtgenoot van

M^r. S. TAK.

LEYDEN, 18 Maart 1848.

Bij LEYDEN, 15 Maart 1848, overleed in den ouderdom van 57 jaren, na voorzien te zijn van de genademiddelen der H. Kerk, onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster Mejufvrouw SOPHIA JOHANNA BRONSGEEST, Wed. den Heer CHRISTIAAN VAN HAGEN.

P. A. BRONSGEEST.
M. H. BRONSGEEST,
HEMELRIJK.
Uit aller naam.

Heden overleed mijne geliefde oudste Dochter, CHRISTINA ADRIANA, na een smartelijk lijden van ruim 5 maanden.

LEYDEN, 18 Maart 1848. C. NARET OLIPHANT.

Men vraagt tegen Mei aanstaande, binnen de Stad *Leyden*, eene fatsoenlijke BURGERDOCHTER, van de Protestantsche Godsdienst, tusschen de 20 en 30 jaren oud, vooral bekend met het **Tapisserie-vak**, welke genegen zoude zijn in eene zindelijke Affaire als **WINKELDOCHTER** te adsisteren, tegen een billijk Salaris en de Kost, doch liefst zonder Inwoning. Adres bij den Boekhandelaar J. W. BROUWER, onder Letter **A**, Brieven Franco.

Souverein Geneesmiddel
tegen de

Vallende Ziekte (*Epilepsie*) Valzucht.

Uitgevonden door een praktiserend Doctor enz.

Prijs per Doosje en derzelver onderrigting tot *Radicale Herstelling* is **Drie Ducaten** in Goud, tegen portvrije inzending van Brieven en Gelden (alleen echt) bij het Generale Dépôt voor *Holland* en *Noord-Duitschland*, bij de Heeren L. E. OEDENKOVEN, Warmoesstraat N°. 191 te *Amsterdam*.

In de Veiling door den Notaris M^r. H. OBREEN, Zaturdag 18 Maart 1848 gehouden, is geboden:

Voor het KOFFIJHUIS genaamd *de Beurs van Amsterdam*, in het Noordeinde, tot . . . . *f* 2000.

Voor het HUIS EN ERF, in de Lockhorststraat, Wijk IV. N°. 626, tot . . . . » 625.

Verhoogingen worden ten Kantore van den gemelden Notaris aangenomen van 9 tot 12 ure 's Voórmiddags, tot Zaturdag 25 Maart, op welken dag de Percelen 's Avonds ten 6 ure zullen worden Afgeslagen.

Bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK te *Leyden* worden verkocht: ***Heden Namiddag*** de Werken betrekkelijk **Kunsten** en **Wetenschappen**, **Genees-**, **Heel-** en **Natuurkunde**.

Donderdag Namiddag begint de taak met de **Chirurgische Instrumenten** en **Anatomische Praeparaten**; voorts een groot gedeelte der **Genees-**, **Heel-** en **Verloskundige Werken** in Octavo.

Op Maandag den 27sten Maart 1848, des voormiddags ten 10 ure, zal men voor de Huizing op de Breedestraat, Wijk IV N°. 274, publiek Veilen en Verkoopen eene partij solide, nette en goed onderhouden **MEUBILAIRE GOEDEREN**, bestaande hoofdzakelijk in: Mahonyhouten Stoelen, Trek-, Thee- en Speeltafels, fraai Mahonyhout Kabinet, Console, Trumeau, Secretaire, Canapé, Spiegels, Pendules, Ledekanten, 2 Persen, 2 Mangels, Kagchels, Vloerkleeden, Karpetten, Loopers, Meubel- en Glasgordijnen, Bedden met Toebehooren, Matrassen, Kristal- en Glaswerk, Koper-, Tin-, IJzer- en Blikwerk, Porselein en Aardewerk, en hetgeen verder ten dage der Verkooping te voorschijn zal worden gebragt.

Zullende alles kunnen worden bezigtigd des Vrijdags en Zaturdags voor de Verkooping, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure.

LEESINSTITUUT

van A. P. W. BROER VAN DYK, Choorsteeg te Leyden.

Bestellingen op de **Couranten-Leesinrigting** voor het aanstaande Kwartaal als op de *Leidsche*, *Rotterdamsche*, *Haarlemsche*, *Arnhemsche*, *Kerkelijke* en *Staats-Courant*, op het *Handelsblad*, *Journal de la Haye*, *de Tijd*, *Nieuwsbode* en *den Burger enz.*, gelieve men ten spoedigste te doen, daar aan de Bestellingen in den loop des Kwartaals niet immer dadelijk kan beantwoord worden.

De Prijzen zijn op het billijkste gesteld en men verbindt zich gelijk vroeger, niet langer dan voor het loopend Kwartaal. — Het 4de Vervolg van den Catalogus der Leesbibliotheek is verschenen en is in zijnen Boekwinkel te bekomen.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 20 MAART.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld .	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$40\frac{1}{8}$	41	$40\frac{3}{4}$
Dito Certificaten	» 3	»	$46\frac{1}{2}$	47	$46\frac{3}{4}$
Dito. dito	» 4	»	59	60	60
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	$8\frac{3}{8}$	$8\frac{1}{2}$	
Dito bij dito, onbep. stukken .	» 5	»	$7\frac{3}{8}$	$7\frac{5}{8}$	$7\frac{5}{8}$
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$15\frac{1}{8}$	$15\frac{7}{8}$	$15\frac{3}{4}$
Coupons Ardoins			$6\frac{3}{8}$	7	
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$13\frac{3}{8}$	$13\frac{1}{2}$	
Dito	» 4	»	$14\frac{1}{4}$	$14\frac{3}{4}$	$14\frac{1}{2}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$86\frac{1}{2}$	$87\frac{3}{8}$	$87\frac{3}{8}$
Dito dito 1828 en 1829 . . .	» 5	»	87		
Dito bij HOPE	» 4	»	65	$65\frac{1}{2}$	
OOSTENRIJK, Oblig. Metalliek . .	» 5	»	69		
Dito dito	» $2\frac{1}{2}$	»	30	$30\frac{1}{4}$	$30\frac{1}{4}$
BRAZILIE, ...	» 5	»	64		
MEXICO, ...	» 5	»	$11\frac{5}{8}$	12	

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt. Prolongatie 6 pCt.
Wissel-Disconto 5 pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.